

Порівняльна таблиця до проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)"

Чинна редакція Конституції України	Пропозиції змін до Конституції України
Стаття 85. До повноважень Верховної Ради України належить:	Стаття 85. До повноважень Верховної Ради України належить:
29) утворення і ліквідація районів, встановлення і зміна меж районів і міст, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перейменування населених пунктів і районів;	вилучити
30) призначення чергових та позачергових виборів до органів місцевого самоврядування;	вилучити
Стаття 116. Кабінет Міністрів України:	Стаття 116. Кабінет Міністрів України:
	2.1) приймає рішення щодо утворення і ліквідації районів, встановлення і зміни меж районів і міст, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перейменування населених пунктів і районів;
Стаття 118. Виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації.	Стаття 118. Виконавчу владу в областях і районах, місті Києві та у Севастополі здійснюють голови державних представництв.
Особливості здійснення виконавчої влади у містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України.	Особливості здійснення виконавчої влади у місті Києві, Севастополі визначаються окремими законами України.
Склад місцевих державних адміністрацій формують голови місцевих державних адміністрацій	вилучити
Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України.	Голови державних представництв призначаються на посаду та звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України в порядку, визначеному законом.

Голови місцевих державних адміністрацій при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітні та підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.	Голови державних представництв при здійсненні своїх повноважень підзвітні Президенту України, відповідальні та підконтрольні перед Кабінетом Міністрів України.
Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними чи обласними радами.	вилучити
Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня.	
Рішення голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути відповідно до закону скасовані Президентом України або головою місцевої державної адміністрації вищого рівня.	вилучити
Обласна чи районна рада може висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Президент України приймає рішення і дає обґрунтовану відповідь.	вилучити
Якщо недовіру голові районної чи обласної державної адміністрації висловили дві третини депутатів від складу відповідної ради, Президент України приймає рішення про відставку голови місцевої державної адміністрації.	вилучити
Стаття 119. Місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують:	Стаття 119. Голови державних представництв на відповідній території:
1) виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади;	1) здійснюють нагляд за відповідністю актів органів місцевого самоврядування Конституції та законам України;
2) законність і правопорядок; додержання прав і свобод громадян;	2) координують та спрямовують роботу державних інспекцій на місцевому рівні;

3) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку;	3) координують роботу територіальних органів центральних органів виконавчої влади;
4) підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів;	4) координують діяльність усіх територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайного та воєнного стану;
5) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм;	5) здійснюють інші повноваження, визначені Конституцією та законами України.
6) взаємодію з органами місцевого самоврядування;	Рішення голів державних представництв, що суперечать Конституції та законам України, можуть бути відповідно до закону скасовані Кабінетом Міністрів України.
7) реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.	
Розділ IX ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ	Розділ IX АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ
Стаття 132. Територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.	Стаття 132. Адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, децентралізації у здійсненні державної влади, повсюдності та спроможності місцевого самоврядування, сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.
Стаття 133.	Стаття 133.

Систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села.	Систему адміністративно-територіального устрою складають адміністративно-територіальні одиниці: регіони, райони, громади.
	Умови та порядок утворення, ліквідації адміністративно-територіальних одиниць визначаються законом.
До складу України входять: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, міста Київ та Севастополь.	Регіонами України є: Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області, місто Київ, Севастополь.
Міста Київ та Севастополь мають спеціальний статус, який визначається законами України.	Статус та адміністративно-територіальний устрій міста Києва як столиці України та Севастополя визначаються окремими законами України.
	Громадою є утворена в порядку, визначеному законом, адміністративно-територіальна одиниця, яка включає один або декілька населених пункти (село, селище, місто), а також прилеглі до них території.
Розділ XI МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ	Розділ XI МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ
Стаття 140. Місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.	Стаття 140. Місцеве самоврядування є правом і спроможністю жителів громад в межах Конституції і законів України самостійно вирішувати питання місцевого значення в інтересах місцевого населення як безпосередньо так і через органи місцевого самоврядування.
Особливості здійснення місцевого самоврядування в містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України.	

Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.	Органами місцевого самоврядування громади є відповідно голова громади - сільський, селищний, міський голова; рада громади - сільська, селищна, міська рада; виконавчі органи ради.
Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.	Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси громад району є районна рада та її виконавчі органи.
	Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси громад області є обласна рада та її виконавчі органи.
	Розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів різних рівнів здійснюється за принципом субсидіарності.
	Органи місцевого самоврядування, що діють на рівні областей здійснюють визначені законом повноваження, які виходячи з обсягу і характеру завдань, вимог досягнення ефективності та економії найкращим чином можуть бути здійснені на цьому рівні.
	Особливості організації місцевого самоврядування в місті Києві та у Севастополі визначаються окремими законами України.
Питання організації управління районами в містах належить до компетенції міських рад.	
Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за ініціативою жителів створювати будинкові, вуличні, квартальні та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.	Сільські, селищні, міські ради можуть наділяти органи самоорганізації населення частиною компетенції своїх виконавчих органів.
Стаття 141. До складу сільської, селищної, міської, районної, обласної ради входять депутати, які обираються жителями села,	Стаття 141. Сільські, селищні, міські, районні, обласні ради складаються із депутатів, які обираються жителями громад на основі

селища, міста, району, області на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить п'ять років. Припинення повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради має наслідком припинення повноважень депутатів відповідної ради.	загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить п'ять років. Припинення повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, має наслідком припинення повноважень депутатів відповідної ради. Порядок формування районних та обласних рад повинен забезпечувати представництво громад.
Територіальні громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права обирають шляхом таємного голосування відповідно сільського, селищного, міського голову, який очолює виконавчий орган ради та головує на її засіданнях. Строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових виборах, становить п'ять років.	Жителі громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права обирають шляхом таємного голосування відповідно сільського, селищного, міського голову, який очолює виконавчий орган ради. Строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових виборах, становить п'ять років.
Чергові вибори сільських, селищних, міських, районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів відбуваються в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень відповідної ради чи відповідного голови, обраних на чергових виборах.	Чергові вибори сільських, селищних, міських, районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів відбуваються в останню неділю жовтня п'ятого року повноважень відповідної ради чи відповідного голови, обраних на чергових виборах.
	Позачергові вибори сільських, селищних, міських, районних, обласних рад сільських, селищних, міських голів призначаються згідно із законом у місячний строк з часу настання відповідних правових підстав.
Статус голів, депутатів і виконавчих органів ради та їхні повноваження, порядок утворення, реорганізації, ліквідації визначаються законом.	Статус сільських, селищних, міських голів, депутатів місцевих рад та їхні повноваження, порядок утворення, реорганізації та ліквідації виконавчих органів місцевих рад, їхні повноваження визначаються законом.

Голова районної та голова обласної ради обираються відповідною радою і очолюють виконавчий апарат ради.	Голови районної та обласної рад обираються відповідними радами та очолюють виконавчий комітет ради. Районна та обласна рада за поданням обраного голови формує склад виконавчого комітету ради.
Стаття 142. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.	Стаття 142. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, в тому числі місцеві податки і збори, частина загальнодержавних податків, земля, природні ресурси, що є у власності сільських, селищних, міських громад, а також об'єкти, що є у власності районних і обласних рад. Обсяг фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування відповідає повноваженням, передбаченим Конституцією та законами.
Територіальні громади сіл, селищ і міст можуть об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, організацій і установ, створювати для цього відповідні органи і служби.	
Держава бере участь у формуванні доходів бюджетів місцевого самоврядування, фінансово підтримує місцеве самоврядування. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.	Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою .
Стаття 143. Територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють	Стаття 143. Органи місцевого самоврядування та їх посадові особи вирішують питання місцевого самоврядування віднесені законом до їх компетенції.

місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.	
Обласні та районні ради затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідних областей і районів та контролюють їх виконання; затверджують районні і обласні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм, та контролюють їх виконання; вирішують інші питання, віднесені законом до їхньої компетенції.	
Органам місцевого самоврядування можуть надаватися законом окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності.	Органам місцевого самоврядування можуть надаватися законом окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передає органам місцевого самоврядування відповідні об'єкти державної власності.
Органи місцевого самоврядування з питань здійснення ними повноважень органів виконавчої влади підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.	
Стаття 144. Органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.	Стаття 144. Органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняються у встановленому законом порядку з одночасним зверненням до суду.	Рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції і законам України в порядку і строки, визначені законом зупиняються головами відповідних державних представництв з одночасним зверненням до суду.
Стаття 145. Права місцевого самоврядування захищаються в судовому порядку.	вилучити

Розділ XV
ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня наступного за днем його офіційного опублікування за винятком статей 118, 119, 133, 140-144, які набирають чинності з дня набрання чинності законів щодо адміністративно-територіального устрою, місцевого самоврядування, місцевих державних представництв, необхідність підготовки яких випливає з цього Закону, але не пізніше ніж через 2 роки з дня набрання чинності цим Законом.
2. Сільські, селищні, міські, районні та обласні ради, місцеві державні адміністрації продовжують здійснювати свою діяльність до формування складу рад, обраних на новій територіальній основі, сформованій відповідно до законодавства, ухваленого відповідно до п.1. перехідних положень.
3. Кабінету Міністрів України протягом 6 місяців з дня ухвалення цього Закону, підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти, необхідність підготовки яких випливає з цього Закону.